

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 5C/184/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413217510
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Rajňák
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2017:4413217510.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky samosudcom JUDr. Petrom Rajňákom v spore žalobcu: A. W., R. XX.XX.XXXX, J., R. Č. XX proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s, Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904 , právne zastúpení: MST PARTNERS s.r.o., Laurinská 3, Bratislava, IČO: 36 861 545 o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, spisová značka 3 C 3163/2012 zo dňa 19.01.2012.

Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Nové Zámky, súdny poplatok vo výške 331,50 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručitou na súd dňa 24.07.2013 domáhala voči žalovanému zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice (ďalej aj „rozhodcovský súd“) spisovej značky 3C/3163/2012 zo dňa 19. januára 2012 (ďalej aj „rozhodcovský rozsudok“), keď poukázala na skutočnosť že so žalovaným uzatvorila poisťovňu, ktorej súčasťou majú byť Všeobecné poisťovňové podmienky a Osobitné zmluvné dojednania, podľa ktorých účastníci mali vyjadriť vôľu, že v prípade akéhokoľvek sporu sa namiesto súdneho konania podrobia rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovský rozsudok mal byť žalobkyni riadne doručený, pričom má za to, že rozhodcovská doložka odporuje zákonom Slovenskej republiky a právnym aktom Európskej únie a preto má byť neplatná podľa § 53 ods. 4 písmeno r) k § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Na základe toho rozhodcovský súd nemal mať žiadny právny základ na rozhodcovské konanie a tým ani na vydanie napadnutého rozhodcovského rozsudku. Dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku boli vzhľadom na ustanovení § 40 ods. 1 písmeno c), j) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

2. V priebehu konania uviedla, že na žalobe trvá. Zmluva so žalovaným bola podpísaná tak, že k nej prišla slečna , zhodou okolností manželova neter. Povedala jej, čo chce mať poistené, podpísala zmluvu a slečna odišla preč. Nemala vedomosť o tom, že súčasťou zmluvy bola rozhodcovská doložka, nikto ju na to neupozornil. Uzatváranie poisťovňových zmlúv nemala v predmete činnosti. Po doručení rozhodcovského rozsudku pátrala, čo ďalej, zmluva bola zrušená už dva roky. Nakontakovala sa na občianske združenie a potom jednala s pani z občianskeho združenia. Nevie povedať, čo od nej žalovaný chcel, keď jej skončila poisťovňa , prišlo jej, koľko má zaplatiť, toto zaplatila a vec považovala za skončenú. Návrhy na doplnenie dokazovania nemala.

3. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 5 C 184/2013 zo dňa 22.06.2014 súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodcovského rozsudku. Toto uznesenie Okresného súdu bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre, číslo konania: 9 Co 1094/2015 zo dňa 22.01.2015.

4. Podaním doručeným na súd dňa 10.03.2014 žalovaný navrhol, aby súd nepripustil vstup Občianskeho združenia Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka na strane žalobcu.

5. Podaním doručeným na súd dňa 10.03.2014 žalovaný žiadal, aby súd prerušil konanie vo veci až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej pred Ústavným súdom SR pod sp.zn.: II.ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012.

6. V podaní doručenom na súd dňa 31.03.2014 žalovaný uviedol, že žalovaná ako profesionál v predmete zmluvy, bola plne informovaná o možnosti rozhodcovskú doložku prijať alebo neprijať. Musela si byť vedomá, že ak ju prijme, potom aký má rozhodcovská doložka vplyv a význam pre jeho poistný vzťah. Po relatívne dlhší čas si žalovaná na uzatváraní takéhoto typu poistných zmlúv, včítane takéhoto typu rozhodcovských doložiek, aké v tomto súdnom konaní prekvapujúco napáda a spochybňuje, založila svoje podnikanie a obživu. Na základe vyššie uvedeného žiadal, aby súd žalobu zamietol.

7. V podaní doručenom na súd dňa 25.04.2016 žalovaný uviedol, že novelizáciou zákona číslo 233/1995 Z.z. v rámci zákona číslo 335/2014 Z.z. prestalo napadnuté rozhodcovské rozhodnutie účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať. Došlo k tomu, že právne postavenie účastníkov tohto súdneho konania sa obnovilo do stavu pred vydaním rozhodcovského rozsudku. Žalovaná nie je viazaná povinnosťou založenou jej rozhodcovským rozsudkom a žalovaný nemôže uplatňovať nárok mu rozhodcovským rozsudkom priznaný. Aktuálne právne postavenie účastníkov tohto konania sa ani v dôsledku prípadného meritórneho rozhodnutia okresného súdu v tomto konaní nijako následne nemôže zmeniť. Žiadal teda, aby súd žalobu v uvedenej veci zamietol. Uviedol ďalej, že na návrhu na prerušenie konania netrvá.

8. Právny zástupca žalovaného podaním doručeným na súd dňa 26.04.2017 k veci uviedol, že sa plnom rozsahu pridržiava svojich doterajších písomných a ústnych vyjadrení a výslovne súhlasí s tým, aby súd na pojednávaní dňa 02.05.2017 konal a rozhodol v jeho neprítomnosti na základe označených a predložených dôkazov. Návrhy na doplnenie dokazovania nemal, žiadal, aby súd žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania.

9. Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa podaním doručeným na súd dňa 09.12.2016 oznámilo, že do súdneho konania vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k.: 5C 184/2013 ako intervenient nevstupuje.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, spisovým prehľadom arbitrážneho súdu Košice č. 3 C 3163/2012, ďalšími v spise doloženými dokladmi a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

11. Zo spisového prehľadu Arbitrážneho súdu Košice spisová značka 3 C 3163/2012 a z výpovede žalobkyne mal súd preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola dňa 22.02.2009 uzavretá poistná zmluva. V osobitných zmluvných dojednaniach v článku XVII. poistnej zmluvy bod 2 je uvedené, že žalobkyňa aj žalovaný súhlasia v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami s rozhodcovským konaním podľa článku XV. všeobecných poistných podmienok.

12. Zo spisového prehľadu mal súd ďalej preukázané, že konanie pred rozhodcovským súdom v uvedenej veci sa začalo dňa 04.01.2012. V uvedenej veci Arbitrážny súd Košice vydal dňa 19.01.2012 rozhodcovský rozsudok, ktorým zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanému peňažnú sumu vo výške 155,24 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276-eur. Podľa doručky bol rozhodcovský rozsudok spolu so žalobou doručený žalobkyňi dňa 28.06.2013.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení od 1.1.2008 (ďalej aj „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

15.Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16.Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

17.Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18.Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

19.Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20.Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení od 1.4.2004 do 28.2.2010 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej aj" neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

21.Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (účinného ku dňu podania žaloby), účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),

b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa onej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,

c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,

d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,

e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,

f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,

g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),

h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, alebo

i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,

j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

22.Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (účinného ku dňu podania žaloby), žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

23.Podľa § 243d ods. I Exekučného poriadku (zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.012015) exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

24.Podľa § 243d ods. 2 na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015 sa použijú predpisy účinné do 31. Decembra 2014

25.Podľa § 372w Občianskeho súdneho poriadku, spory o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského rozsudku v spore spĺňajúcom podmienky podľa osobitného predpisu, o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do 1. Januára 2015 právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

26.Podľa § 162 ods.3 C.s.p. o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo vecí samej.

27.Podľa § 470 ods.1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

28. Podľa § ods.2 (prvá veta) C.s.p. -právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

29.Podľa § 470 ods.4 C.s.p. konanie začaté do 30.júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

30.V uvedenom prípade súd v prvom rade skúmal, či po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku , teda po 01.07.2016 zostala zachovaná miestna, kauzálna a funkčná príslušnosť súdu na rozhodnutie v uvedenej veci. S prihliadnutím na ustanovenie § 470 ods. 4. C.s.p. je súd toho názoru, že miestna, kauzálna a funkčná príslušnosť súdu na rozhodnutie v uvedenej veci zachovaná aj po 01.07.2016 zostala .

31.Súd sa ďalej vysporiadal so vstupom vedľajšieho účastníka do konania a s námietkou žalovaného proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Súd konštatuje, že inštitút vedľajšieho účastníka konania zanikol ku dňu 01.07.2016 teda ku dňu nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku ex offo. Súd je toho názoru , že o námietke žalovaného proti vstupu vedľajšieho účastníka konania nebolo preto potrebné rozhodovať osobitným procesným uznesením. Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS súdu oznámilo, že do konania ako intervenient na strane žalovaného nevstupuje, súd so združením preto v konaní ďalej nepokračoval.

32. Žalovaný na návrhu na prerušenie konania netrval, súd preto o návrhu na prerušenie konania nerozhodoval osobitným uznesením.

33. Súd sa ďalej zaoberal otázkou včasnosti podania žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Z ustanovenia § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (v znení účinnom ku dňu podania žaloby) vyplýva, že návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku je možné podať na všeobecnom súde v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žalobkyni bol doručený napadnutý rozhodcovský rozsudok dňa 28.06.2013 (doručenka), žaloba na zrušenie rozhodcovského rozsudku bola doručená súdu dňa 24.07.2013, teda včas. V pripojenom spise rozhodcovského súdu sa nenachádza listina, ktorá by mala predstavovať odpor žalobkyne proti rozhodcovskému rozsudku.

34.Spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny.

35.Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území a smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná.

36.Z rozsudku Súdneho dvora EÚ (prvá komora) zo dňa 26.októbra 2006, vec C-168/05 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL vyplýva, že Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby vnútroštátny súd, na ktorý je podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozhodnutia, posúdil neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a zrušil toto rozhodnutie z dôvodu, že uvedená zmluva obsahuje nekalú podmienku, hoci spotrebiteľ sa dovoľával tejto neplatnosti nie v rámci rozhodcovského konania, ale výlučne v rámci žaloby o zrušenie. Rozhodcovské konanie je osobitný druh civilného konania, ktoré sa môže uskutočniť v prípade súkromnoprávných sporov, pre ktoré zákon pripúšťa uzavretie rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Rozhodcovská zmluva má procesnú povahu. Zákon vyžaduje k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy písomnú formu, jej nedodržanie má za následok neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Vecným účinkom rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky) je oprávnenie rozhodcu rozhodnúť vymedzené spory. Z hľadiska osobných účinkov sa rozhodcovská zmluva vzťahuje na obidve zmluvné strany, prípadne na ich univerzálnych a singulárnych nástupcov, pokiaľ to strany v zmluve výslovne nevylúčili. Účastník rozhodcovského konania sa môže podanou žalobou na príslušnom súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodov § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní.

37.Napriek tomu, že žalobkyňa vystupovala v poistnom vzťahu ako profesionál nie je možné v uvedenom prípade konštatovať rovnovážne postavenie žalobkyne a žalovaného pri uzatváraní zmluvného vzťahu. Zmluva uzatretá v uvedenom prípade medzi žalobkyňou a žalovaným mala jednoznačne povahu spotrebiteľskej zmluvy. Takýto právny názor vyslovil aj Krajský súd v Košiciach v konaní sp.zn.3Co 1013/2014.

38.Základom tohto sporu bolo posúdenie, či rozhodcovská doložka obsiahnutá vo Všeobecných poistných podmienkach a Osobitných zmluvných dojednaniach bola individuálne dojednaná. Odpoveď na túto otázku možno nájsť v § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Individuálne dojednanie v zmysle neho je vylúčené tam, kde spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ak sú zmluvné podmienky už vopred napísané v predtlačenom formulári, potom ťažko možno dospieť k záveru o tom, že by sa mohol meniť ich obsah. Dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednania spočíva na dodávateľovi, teda žalovanom tak, ako to jasne vyplýva z § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý dokonca zakotvuje fikciu o tom, že zmluvné ustanovenia sa nepovažujú za individuálne dohodnuté, opak musí preukázať dodávateľ. V danom prípade žalovaný však toto dôkazné bremeno neuniesol.

39.Poistná zmluva by mala rešpektovať ustanovenia v § 52 ods. 1 a nasledujúce Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, pričom predmetná zmluva je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, ktoré sa dotýka neprijateľnosti podmienky v spotrebiteľskej zmluve v podobe riešenia sporov medzi dodávateľom a spotrebiteľom výlučne v rozhodcovskom konaní. K tejto situácii došlo, nakoľko podľa XV. časti Všeobecných poistných podmienok, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy, bolo medzi účastníkmi dohodnuté, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Je pravdou, že súčasťou Všeobecných obchodných podmienok je aj časť XVII. - Záverečné ustanovenia ktoré v bode 2. formulujú vôľu účastníkov v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. týchto Všeobecných poistných podmienok a toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

40.Súd v tomto smere uvádza, že predmetné ustanovenie vyznieva jednoznačne v neprospech spotrebiteľa - žalobkyne, ktorá toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohla. O platnú doložku by išlo iba v prípade individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky, kedy by mal spotrebiteľ možnosť pochopiť celý význam a všetky dôsledky tohto dojednania. Podľa názoru súdu vyššie uvedená rozhodcovská doložka prakticky vylučuje všeobecný súd z prejednávania veci, pretože z nej jednoznačne vyplýva, že všetky spory zo zmluvy môžu byť prejednané iba v rozhodcovskom konaní. Táto rozhodcovská doložka odníma spotrebiteľovi (v postavení žalobcu o zrušenie rozhodcovského rozsudku) právo v celom rozsahu domáhať sa svojho práva zo zmluvy na všeobecnom súde. Vzhľadom na uvedené súd rozhodcovskú doložku posúdil ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, ktorá podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ktorá spôsobuje jej neplatnosť.

41.Súd ďalej odkazuje na rozsiahlu judikatúru a v rámci toho aj na právne závery, vyslovené v uzneseniach Najvyššieho súdu SR 6 M Cdo 9/2012 zo dňa 16.1.2013, 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21.3.2012 a 6 Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013. Vo veci 6 M Cdo 9/2012 Najvyšší súd SR uviedol, že návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejmé, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Uznesenie Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 1/2012 sa týka žalovaného a aj v ňom Najvyšší súd SR dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola totiž dohodnutá už podpisom poisťnej zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačeny formulár všeobecných poisťných podmienok pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti, a to bez ohľadu na to, že účastníci podpísali (taktiež formou predtlačenej formulárovej formy) osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú v poisťných podmienkach. Ten istý právny záver bol vyslovený aj v ďalšom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6 Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013.

42.Výsledkom úvah súdu je konštatovanie, že časti záverečných ustanovení Všeobecných poisťných podmienok v predmetnej zmluve uzavretej medzi účastníkmi, ktorá je označená ako Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, nemožno prisúdiť charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky, nakoľko táto časť napriek jej názvu ako osobitné zmluvné dojednania, je súčasťou Všeobecných poisťných podmienok, tvorí jednoliaty celok tohto právneho dokumentu a táto časť je vyhotovená v predtlačenej formulárovej forme, čo vylučuje záver o individuálnom dojednaní zmluvnej podmienky a o náležitom poučení a informovaní žalobcu ako spotrebiteľa o právnych dôsledkoch takto dojednanej zmluvnej podmienky. Práve so zreteľom na to, že tzv. Osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007 sú súčasťou Všeobecných poisťných podmienok a sú súčasťou uzavretej poisťnej zmluvy, vylučuje prijať záver o náležite osobitne dojednanej zmluvnej podmienke. Súd uvádza aj to, že týmto postupom bolo spotrebiteľovi - žalobkyni odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská doložka jej bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ju podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom - žalovaným.

43. Vo veci došlo k porušeniu ustanovenia § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, nakoľko pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa a to ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, ktorý individuálne nedojednanú rozhodcovskú doložku považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zároveň z dôvodu, že zmluvná podmienka obsahujúca rozhodcovskú doložku v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok, ale aj v Osobitných zmluvných dojednaniach v bode 3 je neprijateľná a teda neplatná, bol daný aj zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

44.Znenie § 372w Občianskeho súdneho poriadku, obsahujúce prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015 stanovuje povinnosť súdu dokončiť spor o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského rozsudku v spore spĺňajúcom podmienky podľa

osobitného predpisu ktoré začali na súde pred 01. 01. 2015 a do tohto dátumu neboli právoplatne ukončené. V súlade s § 470 ods.2 prvá veta C.s.p. je toto ustanovenie potrebné aplikovať na spotrebiteľské rozhodcovské spory, ktoré začali pred účinnosťou Civilného sporového poriadku - opačný postup by viedol k odňatiu ústavného práva žalobkyne na súdnu ochranu.

45.Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa je v zmluvnom vzťahu so žalovaným, s ktorým uzavrela poisťnú zmluvu obsahujúcu spornú rozhodcovskú doložku na základe ktorej bol vydaný sporný rozhodcovský rozsudok, ktorého zrušenia sa v konaní domáha v postavení spotrebiteľa. Konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku na návrh spotrebiteľa nestratilo zmysel nadobudnutím účinnosti § 243d ods. 1 Exekučného poriadku. V dôsledku účinnosti § 243d ods. 1 Exekučného poriadku rozhodcovský rozsudok vydaný pred 1. januárom 2015 nezanikol, nezrušil sa, nezanikla jeho právoplatnosť, uvedenou právnou úpravou nebol anulovaný, len dňom 1. apríla 2015 nie je vykonateľným exekučným titulom, ak do 31.03. 2015 nebol podaný návrh na jeho vykonanie. Okrem toho, právna úprava uvedená v § 243d ods. 1 Exekučného poriadku neodstránila medzi účastníkmi konania neistotu, či žalovaný má voči žalobkyni pohľadávku vyplývajúcu zo sporného rozhodcovského rozsudku. Súd prejednávajúci spor o zrušenie rozhodcovského rozsudku nemá možnosť objektívne zistiť, či na podklade exekučného titulu - sporného rozhodcovského rozsudku vydaného pred januárom 2015 nezačalo exekučné konanie na niektorom inom súde, ako na súde povinnej žalobkyne, preto je podľa názoru súdu potrebné začaté konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku dokončiť.

Takýto právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp.zn.: 16Co 1047/2015 zo dňa 28.01.2016.

Z vyššie uvedených dôvodov súd žalobu považoval za dôvodnú a vyhovel jej v plnom rozsahu.

Žalobkyňa je v konaní oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písmeno za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj citovaného zákona), pretože ako spotrebiteľ sa domáhala ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu a to podľa zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Vzhľadom k tomu, že v konaní mala plný úspech, bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 331,50 eur, podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona k položke 3 písmeno c) sadzobníka súdnych poplatkov citovaného zákona, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 262 ods.1 C.s.p. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, súd jej preto priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%..

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon exekúcie podľa osobitného zákona.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).